

การเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของผู้สูงอายุในศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง

นางสาวหทัยรัตน์ บุญเสมอ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-651-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMPARISON OF LEARNING STYLES OF ELDERLY IN THE DIN DAENG
ELDERLY SOCIAL SERVICE CENTER

Miss Hathairat Bunsamou

สถาบันวิทยบริการ
A Thesis Submitted in Partail Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Non-Formal Education

Department of Non-Formal Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 9974-331-651-5

หทัยรัตน์ บุญเสมอ : การเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของผู้สูงอายุในศูนย์บริการทางสังคม
ผู้สูงอายุดินแดง (COMPARISON OF LEARNING STYLES OF ELDERLY IN THE DIN
DAENG ELDERLY SOCIAL SERVICE CENTER) อ.ที่ปรึกษา รศ.ดร.สุรกุล เจนอบรม,
102 หน้า. ISBN 974-331-651-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ 4 แบบ คือ แบบคิด
อเนกนัย แบบดูดซึม แบบคิดเอกนัย และแบบปรับปรุงตามแนวคิดของเดวิด เอ โคลบ์ ของผู้สูงอายุ
ในศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ
กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ จากผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 51 คน ด้วยแบบสอบถามการ
เรียนรู้ซึ่งผู้วิจัยได้แปลจากแบบสำรวจการเรียนรู้ของ เดวิด เอ โคลบ์ (David A. Kolb) ผลการวิเคราะห์
ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ การทดสอบค่าไค-สแควร์ พบว่า ผู้สูงอายุในศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ
ดินแดง ชอบสังเกตมากกว่าลงมือปฏิบัติ มีความสามารถในการมองสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี มีความสนใจ
ในผู้อื่นและมีความสามารถในการสร้างจินตนาการ (แบบคิดอเนกนัย) มากที่สุดและชอบลงมือปฏิบัติ
ชอบทดลอง ชอบการปรับตัวและสถานการณ์ที่ท้าทาย ชอบแก้ปัญหาด้วยตนเองและชอบทำงานร่วม
กับผู้อื่น (แบบปรับปรุง) รองลงมา สุดท้ายชอบนำแนวคิดเชิงนามธรรมมาแก้ปัญหาต่างๆ ชอบทำงาน
ด้านเทคนิคมากกว่าชอบการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและสังคม (แบบคิดเอกนัย) น้อยที่สุด

จากการเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้กับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้
พบว่า แบบการเรียนรู้กับเพศ อายุ ระดับการศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้ไม่มีความแตกต่างกันที่
ระดับนัยสำคัญ .05 กล่าวคือ ผู้สูงอายุเพศชายและเพศหญิงมีการเรียนรู้เหมือนกันและเรียนรู้แบบใดก็ได้
อายุของผู้สูงอายุเท่าใดก็ตามก็เรียนรู้ได้เหมือนกันและเรียนรู้แบบใดก็ได้ ระดับการศึกษาระดับใดก็ตาม
ก็เรียนรู้ได้เหมือนกันและเรียนรู้แบบใดก็ได้ ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ใดก็ตามก็เรียนรู้
ได้เหมือนกันและเรียนรู้แบบใดก็ได้

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

3972313027: MAJOR NON-FORMAL OF EDUCATION

KEY WORD: LEARNING STYLE/ DIN DAENG SOCIAL SERVICE CENTER/ ELDERLY.

HATHAIRAT BUNSAMOU : COMPARISON LEARNING STYLES OF ELDERLY IN THE DIN DAENG
SOCIAL SERVICE CENTER THESIS ADVISOR : ASSOC PROF. SURAKUL JANOBROM. 102 pp.
ISBN 974-331-651-5

The Objective of this study was to study the learning styles of Din Daeng Elderly Social Service Center and to compare learning styles by gender, ages educational level and activities of elderly people fifty-one elderly people were randomly selected to respond to the elderly-learning-style-questionnaire which was translated from David A. Kolb. The data for these subjects was analyzed by using percentage and Chi-square test. The results showed that Din Daeng Social Service Center Elderly favored the Divergent Learning Style at high level, the Accommodator Learning Style at middle level and the Convergent Learning Style at low level.

Comparisons of elderly learning, gender, ages, educational level and learning activities indicated that elderly learning styles were not statistically significant associated with gender, age, educational level and learning activity at .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา..... 2541

ลายมือชื่อนิติต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือและเอาใจใส่อย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม ผู้เป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และเป็นครูผู้เป็นแบบอย่างที่ดีงามให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา ท่านได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนกำลังใจที่มากมายแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณภัทรพล มหาพันธ์ และคุณสุนทร ยุทธชนะ รุ่นพี่ปริญญาเอก ที่กรุณาช่วยเหลือเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำแนะนำต่างๆตลอดจนคอยซักถามด้วยความห่วงใยเสมอ

ขอขอบคุณ คุณวรณันท์ วัฒนจินดา คุณวีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา คุณดุสิตา ทินมาลา พี่ชายและพี่สาวที่น่ารักทั้ง 3 คน ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลวิจัย ให้คำแนะนำ ความคิดเห็น ข้อห่วงตั้งอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัย และที่สำคัญคือกำลังใจ ความห่วงใยที่ได้รับขณะที่ห่อเหี่ยวแม้จะอยู่ห่างไกลคนละประเทศหรือในประเทศเดียวกันก็ตาม ตลอดจนความปรารถนาดีที่ผู้วิจัยรับทราบด้วยกายและใจอย่างเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณศิริพร บรูมินเอนทร์ คุณจันทนา ศรีกัลยาณวัฒน์ เพื่อนรักทั้ง 2 คน ที่ช่วยให้คำแนะนำ ช่วยแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ขอขอบคุณสำหรับความเป็นมิตรแท้ที่ยาวนาน กำลังใจที่มากมายและการอยู่เคียงข้างเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณศิริพงษ์ ทองมีมา เพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาศาสนาเปรียบเทียบ คณะสังคมและมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ให้คำแนะนำในเบื้องต้นสำหรับการเขียนโครงร่างวิจัย และกำลังใจที่มีอย่างสม่ำเสมอตลอดมา

สุดท้าย ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณ คุณยาย (ผู้ล่วงลับ) คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูมาอย่างดี ให้ความรัก ความอบอุ่น ให้ทั้งกำลังกายและกำลังใจ ตลอดจนให้การสนับสนุนด้านการศึกษาอย่างดีแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

หทัยรัตน์ บุญเสมอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1	
บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	8
ขอบเขตในการวิจัย.....	8
คำจำกัดความในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	13
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับผู้สูงอายุ.....	15
ความหมายของผู้สูงอายุ.....	16
กระบวนการของการสูงอายุ.....	17
ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ.....	21
แบบการเรียนรู้.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้.....	29
ความหมายของแบบการเรียนรู้.....	30
ทฤษฎีเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบการเรียนรู้.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
 บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัว.....	59
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ	
จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้.....	60
 บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ.....	67
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	67
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผลการวิจัย.....	71
ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับผลการวิจัย.....	77
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	77
รายการอ้างอิง.....	79
ภาคผนวก.....	85
ประวัติผู้วิจัย.....	102

สารบัญตาราง

	หน้า
1.รูปที่ 1 วงจรการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของโคลบ.....	38
2.รูปที่ 2 แผนผังจำแนกแบบการเรียนรู้.....	40
3.กราฟการกำหนดจุดแบบการเรียนรู้.....	54
4.ตารางที่ 1 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้.....	59
5.ตารางที่ 2 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามแบบการเรียนรู้.....	60
6.ตารางที่ 3 เปรียบเทียบเพศกับแบบการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ.....	61
7.ตารางที่ 4 เปรียบเทียบอายุกับแบบการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ.....	62
8.ตารางที่ 5 เปรียบเทียบระดับการศึกษากับแบบการเรียนรู้ของ ผู้สูงอายุ.....	63
9.ตารางที่ 6 เปรียบเทียบกิจกรรมการเรียนรู้กับแบบการเรียนรู้ของ ผู้สูงอายุ.....	65